

ANY VI

NÚM. 230

BARCELONA 20 JANER 1893



Lo cos prim com una agulla;  
un pit alt... que fa 'l seu pés  
y que en lo jovent mou bulla...  
Aveyám: ¿mirán rés  
aquells que en La Fula?...

## CRÓNICA DE LA SETMANA



**A**n' hi há de tela... tanta que n' hi hauria pera cubrir ab un sol vel á tota la nostra corporació municipal, inclusa la seva administració modelo.

Després d' una crisi molt laboriosa ha sigut acertat (no del tot) lo diagnóstich que de la malaltia concejil ne feu la opinió pública; y dihém no del tot, perque a opinió no contava ab mes metje lque 'l de cabessera, pero han vingut luego consultas y mes con-

sultas dant per resultat l' amputació de la part mes podrida del cos del malalt y la restant la han omplerta de cataplasmas y sangoneras que fa fástich mirarla, tant que la carn que no han volgut tallar, caurá indubtablement per sí sola.

Pero deixemnos de remenar aquest tinglado que fa massa fortó, y per agafar una febre tifoidea ja 'n tenim prou ab la Riera de 'n Malla y las emanacions pútridas qu' ensumém constantment de las xaleras.

\*  
\*\*

Lo Sr. Roca y Roca (apercibit). ¡Quin honor! ha demanat dos mesos de llicencia; es clar, després del xubasco ve molt be anar á aixugarse.

La nostra enhorabona per haverne surtit tan be. No 'ns ho pensavam.

\*  
\*\*

La Societat de la Fulla posa una sucursal á Madrid.

A nosaltres 'ns sembla qu' han escullit mal puesto y que sols lograrán atipar á quatre abogats y procuradors sense feyna, y rebre unas quantas banderillas d' aquells que, *per simpatia*, las saben clavar ab molt salero, al cap de vall de l' espiná dorsal. Be qu' ells dirán: tot siga per mes honor á la moral y mes gloria pel Senyor... ¡Angelets de Deu! A n' aquets si que los burots de la porta del cel no 'ls hi preguntarán si portan res de pago.

Deixemho que aixó també fa fortó d' incens *mascle*.

\*  
\*\*

També ha sigut aquesta setmana, setmana de gent que ha pres bitllet per l' altre barri.

A mes dels amichs y coneguts de cada redacció que ho fa saber al públich com si en aquest se n' hi desres, hi ha D. Cristino Martos y lo general Arrando, de qui tants recorts ne tenen las montanyas de Catalunya, quan en la guerra civil manava la columna nomenada «El rayo» que feya que los carcundas no poguessin may pendre l' ayguardent en repés.

Que 'ls hi siga á tots la terra lleugera y que 'ns portin molts anys de ventatja, que nosaltres tenim feyna aquí en la terra pera defensarnos de tan rich, gandul y fanátich com pulula per l' atmósfera periodística; per mes que 's trovi ja prop del período del pataleo y *altras hervas* qu' anomenarém quan toquin á repartir premis.

\*  
\*\*

A mes de las corridas del Sr. Gobernador als... mansos edils que las han rebudas com los cástichs los nens d' estudi, hi ha hagut en aquestos dias las de toros al aire libre.

Tothom 's preguntava si eran corridas de bous que

dava l' ajuntament, pera celebrar lo *satisfactori* resultat de la investigació municipal, pera si era aixó varen fer mal fet de no anunciarho, que haurian estalviat algun tanto y molts sustos al vehinat ignorant; encara que be podia ser que després de la reprimenda gubernativa comensessin las economías prescindint dels cartells que debian anunciar la funció.

\*  
\*\*

Los tranvías tornan á corre ab las plataformas plenas de passatjers á vessar.

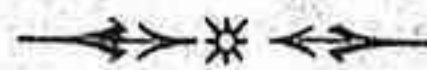
'S veu que la idea del arcalde *efimero* ha tingut una gran aceptació.

Aquest dia á la pujada del passeig de Gracia una pobre mula plorava á llágrima viva. Un soci de la Protectora dels Animals qu' ha après lo seu llenguatge, va preguntarli de qué plorava, y reganyant una dentadura com lo teclat d' un piano li va contestá qu' era per lo cayguda de 'n Tort y Martorell, única criatura que las havia comprés; y á qui havian hasta pensat fer una manifestació de simpatía.

'S comprén.

CLARA SOL.

## L' ANHEL DELS HOMES



**L**o presoner que passa sa existencia entre duras cadenas amarrat, res lo distrau y sols son cor anhela la llibertat.

Lo malaltís qu' en l' Hospital gemega, pensa en sos fills qu' en sa nativa llar ploran de fret y fam, y sols anhela lo treballar.

Y 'l soldat qu' ab fé lluyta en llunyas terras, y l' expatriat que d' anyorança 's mor, anhelan torná á veure á sa estimada Pátria del cor.

Aixís tothom; los desgraciats voldrian treures lo jou que pesa en lo seu front, y los demés, desitjan las riquesas y 'ls plers del món.

Mes tos fills verdaders, Catalá poble, anhelan veuret, noble, brau, honrat. Anhelan veure, hermosa Catalunya, ta llibertat.

J. FERRER Y CATALÁ.

## ACUDITS

En un examen:

Lo professor: ¿Fassi 'l favor de dirme de qué 's compon un minut?

Lo deixepre: De 60 segons.

Lo professor: —¿Y un segón?

Lo nen sense inmutarse: De 60 tercercs.

Un baylet que acostuma á fumar d' amagat del seu pare, se queixava l' altre dia de que tenia 'ls llabis tallats.

—Ben fort—li respongué 'l seu pare—no fum assis!.. Aixó es que te 'ls ha tallat lo paper.

—No, papá, no—afagi 'l noy precipitadament, aixó no pot pas ser, perque jo fumo ab bocadillo.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

## Un autor novell



**P**OBRE Cisternas! De quin modo s' havian desvanescut las sevas ilusions!

Quan va acabar lo batxillerat, continuant sa passió boja per la poesia y lo teatro, va determinar suspendre 'ls seus estudis, ab molt disgust de la seva mare que volia qu' en Cisternas fos apotecari com l' avi del seu fill.

Alló de poguer dir, quàn necessiti un pegat ó un unguent, lo meu noy me 'l darà de tota confiança, era la mes gran aspiració de la Sra. Tuyas.

Pero lo xicot Cisternas, desobehint las ordres paternals y renegant dels cataplasmas, berronejava ab verdadera fruició paper y mes paper, ja explanant l' argument d' una obra teatral, que detallava escena per escena y personatge per personatge, ja trassant los capituls mes importants d' una novela romántica ó endresant una poesia amorosa á la raspa del pis de sobre.

¡Y no ho feya del tot malament!

Pero ningú 'l coneixia encare, escepció feta dels parents y 'ls vehins de la escala; y després de tot, aquest apellido de Cisternas no debía ser del agrado dels empresaris, puig infructuosament s' havia presentat á variá d' ells ab una sarsuela titulada «Una excursió al Polo Nort».

—Quan li preguntavan com se deya y 'ls contestava que Cisternas, sense pendres ni la molestia de llegir lo titol de l' obra tots los empresaris se 'l treyan de davant ab qualsevol excusa, ab gran estranyesa d' ell y de la criada dels seus pensaments que trobava deliciosa la sarsuela d' en Cisternas.

Un dia, dia felís; va comunicarli la raspa qu' una germana d' ella havia entrat á servir á casa d' un *graciós* de comedias que potser voldria estrenarli la seva cosa. Ella en deya la seva cosa perque desconeixia la denominació de las distintas composicions teatrals.

Feta la presentació li va prometre l' actor comich que l' hi estrenaria; pero may l' hi estrenava.

Be n' havia fet de viatjes y viatjes al quarto del comediante, sense haver lograt altra contesta que: ja l' hi farém aviat.

Lo pobre Cisternas, ab aquell temor natural en lo que comensa á escriure, no gosava exigir que precisés la tetxa d' aquest *aviat*, y cada nit s' entornava á casa seva ab tant desconsol com ab esperança s' en havia anat al teatro.

Tan servicial qu' era ell ab l' actor y la seva senyora que feya las características, y tan malament que li pagavan! Y si hagués sapigut encare que 'l manuscrit de la seva obra, després d' haver servit per jugar la quitxalla del *cómich*, qui no n' havia llegit ni una ratlla, havia anat á parar á casa un drapayre ab altrás exemplars d' obras escritas per alguns infelissos com ell!

Cada dematí al llevarse lo primer que feya era llegir lo diari en la seva *secció d' espectacles* per veure si anunciavan la sarsuela y may se realisavan los seus desitjos. Estrenavan obras de tothom, menos d' ell, hasta del seu barber, que fins á la actualitat no se sabia que tingués escrit res mes qu' uns quants *trenca-closcas* que no li havian volgut á LA TOMASA.

Los cartells ho deyan clarament: «El viernes próximo estreno de la zarzuela catalana original de D. Simplicio Mandanguilla *Lo pais dels gelats*, con todo el brillante decorado que su interesante argumento requiere».

Aquesta noticia li va fer molt mal. Un home que per vinticinch céntims era criat d' ell, lograva ab un' obra tan freda com la seva 'ls honors de la representa-

ció. Lo dia del estreno s' en va anar al teatro, decidit á dir al actor que no volia que 's burlés mes d' ell y que li tornés lo manuscrit de l' obra pero va ser rebut per ell ab tanta amabilitat, ab tant mimo fingit, que va desarmarlo y va contentarse, no gosant dirho de paraula, en escriure la següent carteta, que va ficar ab dissimulo en la butxaca del vestit de la característica qual estava penjat en lo quarto d' ella: «Doña Guadalupe: Lé suplico con más insistencia que nunca me haga el favor que tantas veces le he pedido, pues no puedo resistir más. Acceda V., por Dios y logro mi felicidad.»

Durant la representació de la obra nova, l' actor *cómich*, haventse indisposat un *comparsa* que feya d' os blanch, va suplicar á n' en Cisternas que fes lo favor de sustituirlo y aquest lo va complaure, sortint en escena poch avants de finalisar l' obra.

Deixém per un moment al nostre protagonista y traslademnos al quarto de la característica en los precisos instants que 'l seu marit anant á buscar un *collaret* que s' havia descuydat l' actriu en la butxaca de las sevas faldillas va trobarse ab la carta d' en Cisternas que va pendre per una declaració amorosa. L' actor, treyant foch pels caixals, s' en va entornar cap á la escena ab intenció de rompre al atrevit una costella, en la lluyta qu' havia de tenir, al finalisar l' obra, ab l' os blanch.

Mentrestant en Cisternas enfilat á una figuera (1) mirava ab assombro que la obra rebuda tan bè pel públich, puig continuament interrompían la representació los seus aplausos, era la mateixa sarsuela que havia escrit. Fácil es endevinar que 'l Sr. Mandanguilla, regirant llibres vells en los Encants, havia trobat lo manuscrit de la obra d' en Cisternas, tenint la barra després de presentarlo com á cosa seva y oferint cinquanta duros á l' empresari si l' estrenava. Lo ser autor dramátich un barber, havia á la forsa de ser del agrado dels parroquians de la barbería.

Va arribar lo moment de la lluyta entre l' os blanch y 'l *graciós*, y en Cisternas, després d' haver baixat de la figuera, va dir al actor, en veu baixa y ab alegría, referintse á la sarsuela qu' estavan representant: «¡Es meva!»

—Ja ho sè pillo, ja ho sè,—va contestarli 'l *graciós* creyent que li parlava de la carta, y desseguit empunyant ab rabia una estaca, li va clavar tal palissa, van ser tan naturals los brams que feya la *fiera* al sentirse los cops sobre las costellas, y tan natural la seva cayguda, que 'l públich, un públich frenétich y entussiasat, al baixar lo teló, se va desfer en aplausos atronadors cridant ab insistencia al autor, presentantse per calmarlo lo Sr. Mandanguilla vestit de pessa llarga.

¡Fins á vint vegadas va aixecarse lo teló; pero l' os blanch no s' aixecava!

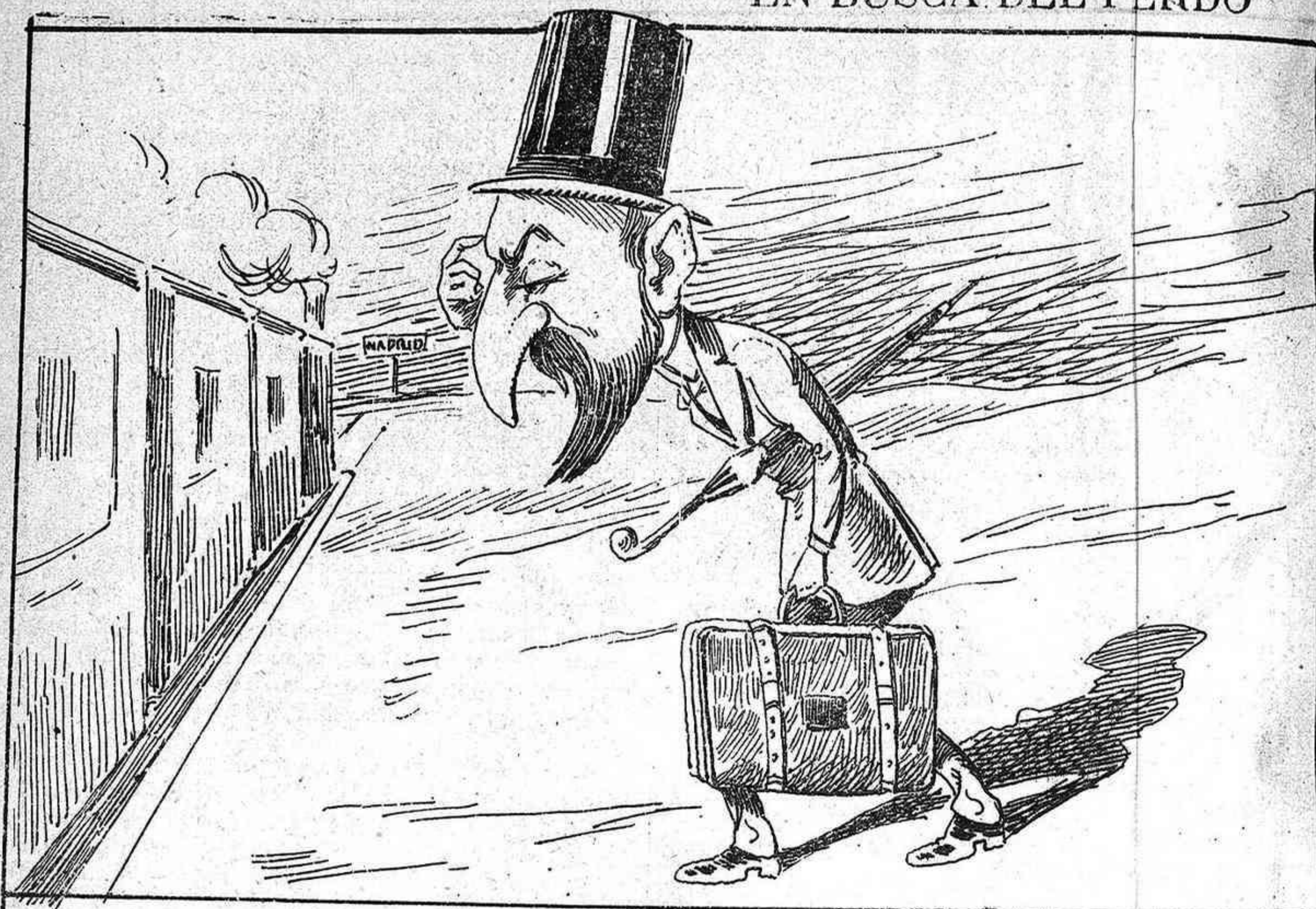
Després d' haver tornat en sí en Cisternas, van venir las explicacions. La carta no era amorosa, puig no tenia altre objecte que 'l de que la característica s' interessés pera l' estreno de la sarsuela; en Mandanguilla era un lladré literari y per lo tant 'ls aplausos que s' havian tributat al barber perteneixian al *os blanch*, al insigne Cisternas, autor de l' obra que havia arrebatat al públich.

En Mandanguilla, aprofitant aquells moments de confusió va desapareixe del teatro, y 'l jefe de la *claque* qu' havia rebut aquell dematí ordres del empresari pera que omplís la sala d' espectacles de aplaudidors, pagant lo gasto l' autor, al saber qu' aquest era en Cisternas, va presentarli lo següent compte:

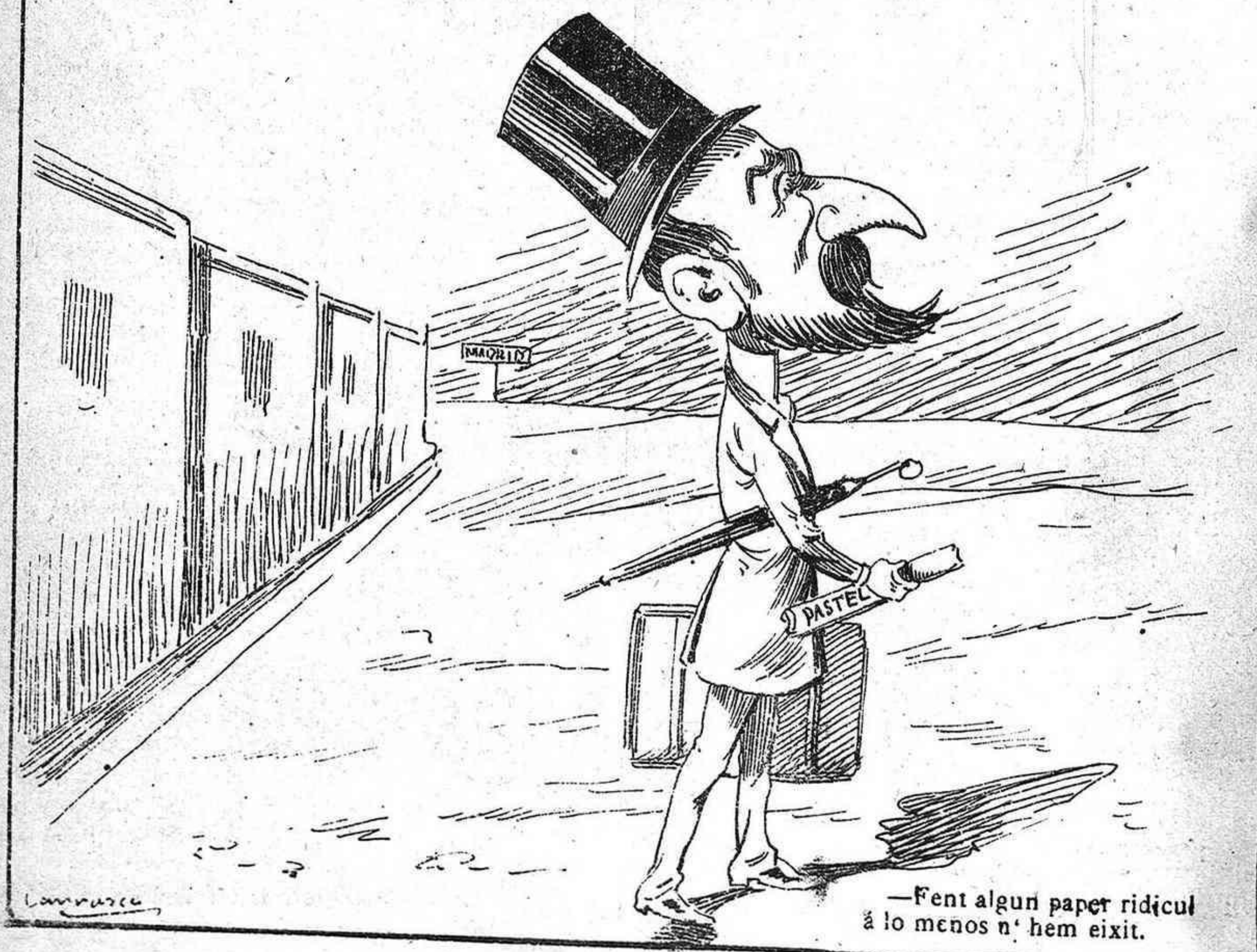
200 individuos vistiendo levita y sombrero de de copa, á 5 pesetas . . . . .	1,000 ptas.
100 vistiendo americana, á 2'50 . . . . .	250 »
400 vistiendo blusa y alpargatas, para el paraíso, á 0'50 ptas. uno . . . . .	200 »
<b>Total.</b> . . . .	<b>1,450 »</b>

1. Renyida ab la propietat escénica.

EN BUSCA DEL PERDÒ



—Bona idea m' ha acudit;  
enfilem nos al vehicul.



—Fent algun paper ridícul  
à lo menos n' hem eixit.

Lanrasca

¡CAP A LA TORRE!



—No, no, 'm vinguen ab tenencias; qu' una vegada d' un mánech d' escombra ne varen sortir set balas y à mi, de la tenencia m' en podrian sortir vuit.  
Per lo demés... ja ting qui m' aguanta las espallias

En Cisternas va negarse á satisfer la referida cantitat, dihent que la seva obra no necessitava á gent comprada pera alcansar un éxit ruidós y qu' anessin á cobrar á qui 'ls havia llogat.

Lo dia següent, tots los periódichs que s' ocupavan del estreno, deyan, poch mes ó menos: «Anoche se estrenó el esperpento titulado «Lo país dels gelats» que si bien se anunció como original de D. Simplicio

Mandunguilla, se ha sabido á última hora que es de un tal Cisternas, el cual si quiere oír nuestro consejo no escribirá más para el teatro. Parece mentira que los empresarios pongan en escena semejantes *buñuelos*.»

¡Quantas ilusions desvanescudas!

¡Pobre Cisternas!

LLICENCIAT VIDRIERAS.

## A los sectaris del fanatisme (1)

### Segona pallisa

**D'**obras de Misericordia  
Fulla-racas, ¿com estém?  
puig segons ne tinch notícias,  
al revés las practiquéu.

Donar menjá al que te fam  
que es la primera jo crech,  
y en vostres techs y banquetes  
lo pobre contat no hi es.

Tots tenim set de Justicia  
y ningú la set ens treu,  
que si un cop beure se 'ns dona  
es amargant y á galet.

De vestir als despullats  
no cal pas que os ne parlem;  
que despullar als vestits  
es l' ofici que sabeu.

Malalts estém de sufrirvos  
y si un cop ens visitéu  
aumenta molt mes la febra,

1. Y admiradors de la fulla.

pitjor encara 'ns trobém.

Recullir als pelegrins,  
si son carcas si que ho feu,  
pero restém sense amparo  
los pelegrins del Progrés.

De rescatar los cautius  
per ara no 'n parlaré;  
que al que llibertat demana  
mes los grillons li retbleu.

En quan á enterrar los morts,  
aixó si que ho sabeu fer...  
si son metálichs, pero  
als votants desenterreu.

Ensanyar als ignorants  
no vos plau, segons conech,  
pels pobres mestres d' estudi  
que 's moren de fam y fret.

De donar no sou capassos  
bons exemptes ni conçells;  
gracias als vostres exemples  
nos trobém sense calés.

Corretgir al que vá errat  
no vos toca com á dret;  
no es posible, sens conciencia,  
ser bon jutje ni confés.

Que lo regnat ressuciti  
de los pobles no creyéu,  
y vos dich que d' entre 'ls morts  
surtirá 'l sol esplendent.

Al abim caurán los dogmas  
de la esclavitut, y al cel  
la justicia y la veritat  
ficsarán los nostres drets.

En lo tribunal justissim  
de la rahó 'ns trobarém,  
y ¡ay! d' aquell que dolent siga,  
no li valdrá 'l ser dolent,  
ni tindre influjo, ni or,  
ni lluhir en lo pit creus,  
¡li darém lo que 's mereixi  
per la creu que traginém!

JOSEPH M.<sup>a</sup> CODOLosa.

## LOS FANALS DEL MEU CARRER



GRAN tres quarts d' una de la nit.

Anant á retiro arribava al cantó de casa, y ab tot y trobarse 'l carrer mes desert qu' una sessió d' Ajuntament de primera convocatoria, sento un xiuxiuheix estrany, una conversa misteriosa que no atinava á determinar d' ahont prevenia; quan m' adono que la llengua de foch dels fanals de la cantonada 's bellugavan mes de lo natural. Ja no hi cabia dupte: eran ells que conversavan ab son llenguatge peculiar.

Escoltemlos donchs.

—¡Quina carota que fas! ¿Que no 't trobas be?

—No gayre.

—¡Y aixó! ¿Que tens?

—Me resseno molt de la canonada.

—¡Bah! Aixó es efecte de la variació del temps.

—¡Ca! Lo meu mal es molt mes fondo... Ve de lluny.

—¿Vols dir?

—Sí, noy, sí. Fa una infinitat de dias que m' acomet una mena de singlot que no 'm deixa ni cinch minuts en tranquilitat: ¡hip! ¡hip! ¿Veus? ja hi som. ¡Hip! ¡hip!

—Donchs mira, quan passi 'l Dr. Lampista, crídal y feste donar una mirada.

—¡Es inútil! No m' entendrá.

—¿Per qué?

—L' altre día ja li vaig dir. Pero com es un doctor nou, ó com si diguessem, empleat de poch, no entén encare gayre be nostre llenguatge. Jo prou m' esgargamellava cridant y revelantli mon dolor, pero ¡ca! Ell ja va ficarse en mí al cap d' una estona; pero com que ab las grans forsas que havia fet perque 'm sentís, va quedarme 'l metxero una mica baldé, va créures que 'l meu mal estava allí. Va descargolarme, va posarme un xich d' estopa á la rosca, unas quantas gotas d' oli á la clau de tanca... y va girar qua tot cofoy, com si hagués fet una gran cura.

—Tórnali á dir.

—¡Bon consoll!... Quan tornaré á passar ja hauré finit. ¡No veus que ve sols de tant en tant y molt á la llarga!

—Donchs dona 'l parte á l' ajudant que 'ns neteja las ulleras... vamos, los vidres: pendrá nota del teu número y del teu mal, y ho trasmeterá á l' administració al deixarhi la escala y rebre ordres per l' endemá.

—¡Vaya un tarit-tarot! Ni menos ne farà cas. ¿Que no 'l veus? Sempre passa fent lo boig, cantant entre dents, y corrent mes qu' una mala noticia.

—¡Bel!... potser al cap-de-vall no será res. T' espantas molt aviat, tú.

—¡Hip! ¡xuf! ¡hip! Si, si, ja ho dius... ¡Tú ray qu' estás sá y fas bona llum!

—Home, ¿per qué no prens ayre comprimít?

—¿Vols dir?

—Mira: jo á conseqüencia d' aquellas nits de vent

tan fort que van fer l' any passat, vaig apagar-ma quatre ó cinch vegadas y 'm va entrá terra y bruticia pe 'l furat del *metxero*: cada ¡xif! ¡xuf! que feya, valie un pam de *canonada* nova.

—Continúa.

—Tot l' *aparato* 'm feya mal. La *corona* del cap me pesava set arrobas. Lo *bras* que m' aguanta estava torsat, *desmunyecat*. Lo *número-registro*, es á dir, la cédula personal m' havia caygut. Al bell mitj del coll hi tenia dos bonys grossos com cindrias: en un principi vaig créurem qu' eran tumors frets, mes després vaig atinar que havian de ser los resultats d' una *persiana* que m' havia caygut damunt desde 'l tercer pis de casa... En *fin*, estava talment fet un *sant Llatzer*, que no tenia forma ni figura, y á major abundament traginava tal constipat y tal ronquera que no se 'm sentia ni del coll de la *xamaneya*.

¿Com ho farás ara, vaig pensar, pera cridar l' atenció del doctor y perque t' adobi? Jo que sí, absorbeixo una bona bocada d' ayre fresch del matí, m' estich tan com puch de respirar, y de cop deixo anar un fort esbufech ¡xuuf!...

¡No me 'n van sortí pocas de brossas y d' engrunas per la gargamella! ¡Semblava que feyan salva al castell de Montjuich!

Lo cas es que després de repetir l' operació tres ó quatre vegadas, ja tenia una veu mes fresca y potentia que la del sereno del barri, que diuhen qu' estudia per tenor d' ópera.

¿Per qué no fas lo mateix? Próbaho home, es una medicina que no costa cap diner.

—Si que ho faré: ¡hip! pero ¡ca! jo no tindré tanta sort. ¡Si soch lo fanal mes desgraciat de tots quants vetllan las cantonadas dels carrers de Barcelona.

—¡Be, tú per aixó sempre exageras! Per res t' espantas.

—Motius tinch.

—No 'ls veig pas.

—Te 'n donaré mil probas. Desde que vaig naixer, ó mes ben dit, desde que 'm van plantar en aquest lloch, que soch lo burro dels cops.

—Veyám.

—Com qu' estich posat de cara á la montanya y en cantonada de cos sortint, rebomes que ningú y de primera ma 'l vent acanalat y 'l raig directe del sol, desde que 's lleva fins que se 'n va á la posta.

Apart d' aixó: ¿se pert un cop de pedra pe 'l carrer? ¡patat! jo me 'l trobo al mitj del nassos.

¿Cau un test ó gabia dels balcones vehins? ¡patim! ve á parar al demunt meu.

¿Passa una conductora carregada de trastos, y ha de girar per la cantonada? Per poch que 'm descuydi ¡rass! refregada pe 'ls bigotis.

¿Ve pe 'l carrer un xicot corrent y fent volar una grua? Al passar per devant meu ¡nyach! ja tens l' estel y un tros de cordill entortolligat pe 'l meu cos. Lo xicot crida, plora, ve sa mare, y al véurem engalant ab la joguina del seu fill, no deixa d' exclamar: ¡Malviatje 'i fanal! A las nits no fa gota de claror y de dia no fa si no nosa.

Y entretant l' estel va giravoltant á impulsos del vent y dels cops de canya que jo rebo, perque deixi anar lo que no es meu. Com qu' aixó dura llarga estona, tota la gent que pasa per sota, alsa 'l cap, riu, y soch la befa de tothom.

Per fi, d' un cop de tronxo, que ja me l' han refregat cent vegadas per la cara, cau lo ditxós estel, y re-

bo un ¡areee! dels xicots, capás d' entelar los vidres del fanal menos vergonyós de Barcelona.

—Si que amigo..

—Un sol cop en ma vida he tingut un goig: mes aquest fou pera minvar y entristir mes la meva existencia. ¡No se si 't recordarás d' una farmacia que va obrirse tres portas mes avall de l' escaleta de casa!

—Prou. Fa dos anys.

—Justos. Donchs, bueno. A la porta de tal establiment. Varen posarhi, per senyal, una elegant farola ab vidres de colors. ¿Recordas?

—Sí, ves dihent.

—¡Jo no se pas com va ser! Lo cas es que al veure las formas y 'ls colors brillants de la tal farola, vaig enamorármem com un burro, incitat per las postures y *pampelluguetas* que tant li esqueyan, y que 'm dedicava ab molta gracia.

No volguent fer mes los *farols* sense solta, y exposat á rebre un pebrot, una nit de lluna vaig declararmhi ab tots los *ets* y *uts* propis de tals circunstancias, jurantli per lo *flam* que m' ilumina serli fiel com un gos de Terranova. Ella també va jurarme per lo *gas* de sas entranyas no olvidarme jamay.

¡Falsa! ¡Perjura! ¡Traidor!

L' endemá mateix, al despertarme de somniar dolsas y falagueras venturas pe 'l temps venider, quan anava á dedicarli ma primera amorosa mirada, ¡la vil! ja no ocupava son puesto, havia fugit per sempre mes. ¿Ahont? no ho se.

En l' espay de dugas setmanas no vaig fer mes que plorar.

Per fi, un día vaig sentir dir á unas vehinas, que l' establiment farmacéutich, pare de ma ingrata, s' havia trasladat á un' altre barri, perque en lo nostre corria una *peste de salut* intolerable.

Animat per tal noticia, vaig revifarme y vaig explicar lo fet de mas penas als fanals vehins, perque fent corra la veu de l' un á l' altre tal vegada podrian donarme novas ó ferme *llum* sobre mon amor.

Efectivament: als pochos dias vaig saber que la farola de mos afanys, coquetejava en un barri oposat al nostre y en lloch sumament céntrich. Van exposarli mon sufrir, y en comptes de donar algun consol, com era de esperar, diuhen los companys que va respondre desdenyosament que *ja estava ben llest*.

Densá d' aquell día no he fet res de bo. Com mes vull olvidar á la fementida, mes la recordo. ¡Tot ho veig fosch! ¡Tot me cansal! ¡Res me plau!

Las *americanas* y *mazurkas* dels pianos del carrer que passen tot sovint per sota nostre, serveixen sols per mes entristirme. Las alegres y picantonas cansons de las criadas del vehinat, me fan mal de cap. Las festas del barri, ab sas banderetas y llargaudaixos de paper de colors, sols me donan neguit. En fi, tot, tot me serveix per mes torment.

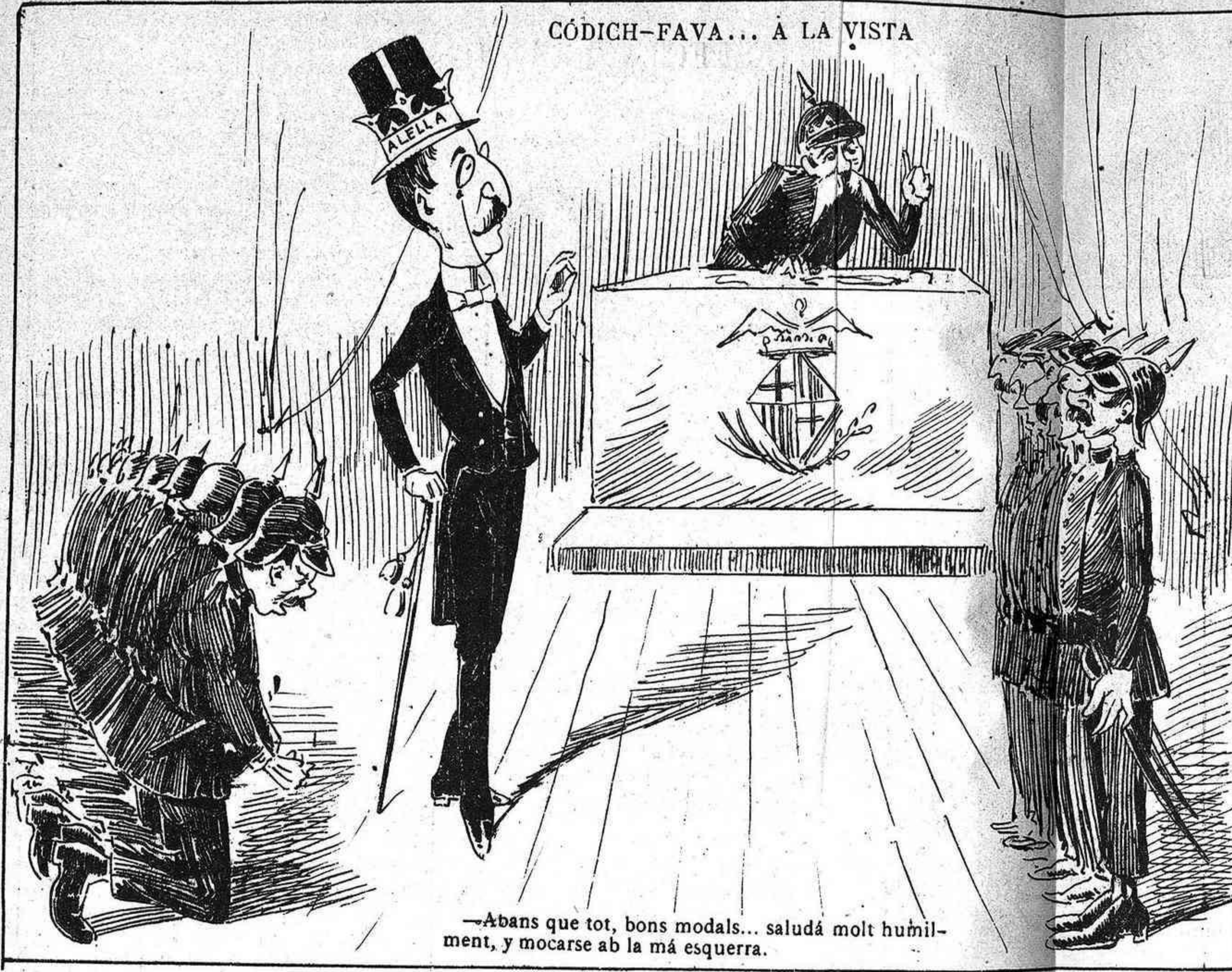
¡Per mí ja no hi ha consol ni esperansa!

¡Hip! ¡hip! Aquest continuo singlot, que sols me deixa respirar ab gran pena ¡hip! es lo plor de anyorament... es lo singlot de la mort.

Al arribar á aquest punt de la conversa, son contrincant anava á respondre, sens dupte pera prodigarli algun consol, mes tan bon punt mogué sa rojenca llengua pera ferho, un home armat d' una llarga perxa, al igual qu' un sayó dels que donaren fel y vinagre á Cristo, doná mitja volta á la aixeta d' abdós fanals, apagantlos de cop y deixant lo carrer á las foscas.

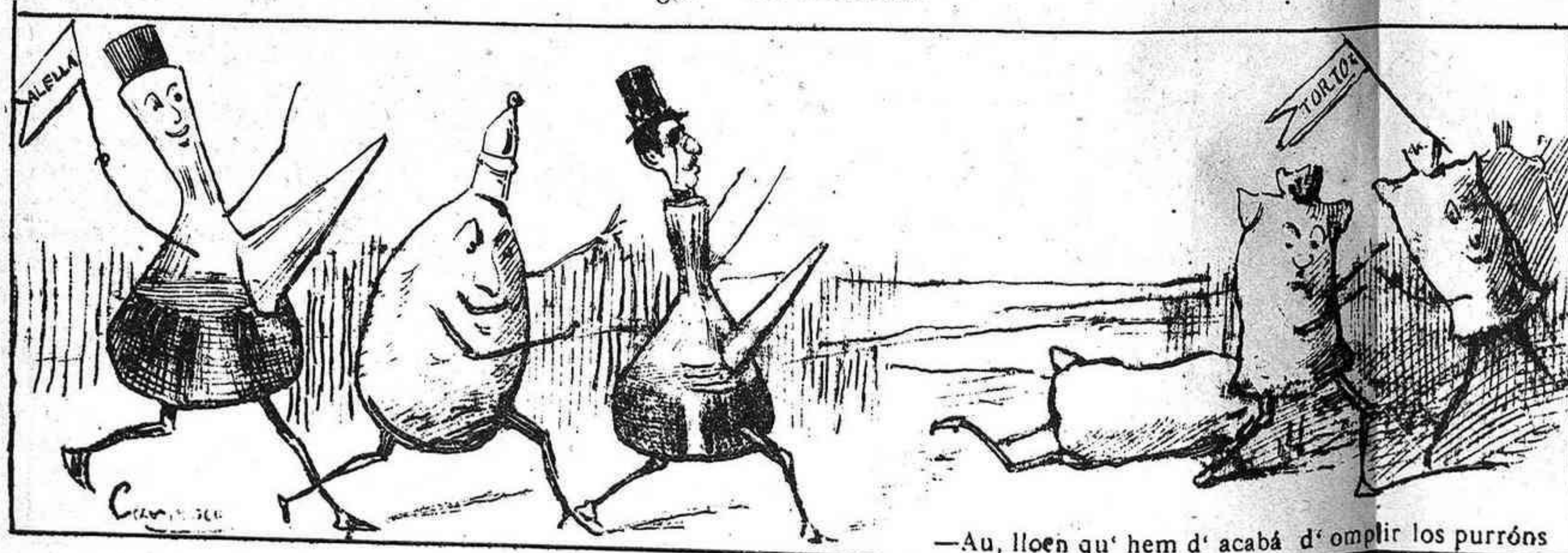
LL. MILLÁ.

CÓDICH-FAVA... A LA VISTA



—Abans que tot, bons modals... saludá molt humilment, y mocarse ab la má esguerra.

¿QUI ES REDER?



—Au, lloen qu' hem d' acabá d' omplir los purróns y vosaltres ja teniu los bots plens.

ESPECTACLES AL AIRE LLIURE



—Vamos... que no ho veus lo que faig jo?... Quin passarell mes mal creyent!...





## PRINCIPAL

La passada quinzena ha sigut florida de aconteixements ja que han tingut lloch lo benefici y despedida de la companyia Calvo-Giménez, haventse tributat tant al actor beneficiat en la seva funció de gracia com á la companyia en las funcions postrimeras, calurosas ovacions; mostra palpable de las simpatias que tenen entre nosaltres y del sentiment ab que veyam sa próxima ausencia.

En substitució de dita companyia, ha reinaugurat lo teatro la infantil que ab tant acert dirigeix lo Sr. Bosch, haventse contat las funcions per entradas extraordinarias, y los incipients artistas han lograt moltíssims aplausos y distincions especials de sos admiradors.

Per are lo negoci va vent en popa pera la Empresa. Celebrarém que lo seu destí no li cambihi lo rumbo.

## CIRCO BARCELONÉS

Després de *La Mascota* per la companyia infantil ha permanescut tancat á causa de ser necessarias obras de consideració en l' escenari pera donar cabuda á los sorprendents espectacles que 'ns té en porta la companyia *Tani* qual debut está fixat pera últims del present mes.

Si no pequessim de indiscrets y ab perdó de qui 'ns ha revelat lo secret, diriam que se tracta d' una companyia que deixarà pasmat á nostre públich per lo numerosa, notable y gent barbiana que porta en sas filas.

## ROMEA

Si no 's tractés d' un' obra d' un company de redacció fariam una revista tan encomiástica com extensa del quadro dramátich, en vers, titulat: *Al peu de la Creul* original de D. Ramón Escaler; pero ara 'ns circumscriurém á consignar que la premsa tota ó casi tota d' aquesta capital, ha tributat justas frasses d' elogi á la esmentada producció, la qual segons nostre humil criteri ha revelat que 'l Sr. Escaler, que ja havia demostrat sas especials disposicions pera escriure pera 'l teatro, ab algunas obras cómicas estrenadas ab exit, pot dedicarse al género dramátich, en la seguritat de que las sevas produccions d' aquesta indole serán ben rebudas.

Las repetidas vegadas que, en la nit del estreno de *Al peu de la creul* va cridar lo públich al Sr. Escaler, al palco escénich, proban que no son infundats nostres auguris.

Rebi, donchs lo nostre company, la nostra franca felicitació.

Lo benefici del Sr. Fuentes va ser un plé de distingida concurrencia, entre la que hi figurava nostre digníssim Capitá general D. Ramón Blanco.

Lo dilluns tingué lloch brillantment la funció d' honor del mestre Molas, autor de la opereta *Il rapto* que tant éxit ha obtingut. Al final de la funció li foren presentats los obsequis de varis de sos amichs y admiradors qu' omplían lo teatro.

Del estreno de 'n *Pere Torrents* que tingué lloch lo dimars, ne parlarém en lo próxim número, adelantant sols que la obra fou aplaudida y l' autor cridat en escena.

Pera dilluns s' anuncia lo benefici del Sr. Martí, ab *Cor de roure*.

## NOVETATS

Han comensat los ensajos del drama catalá en tres actes, *Herencia de sang*, original del distingit periodista D. F. Dalmasas Gil y de nostre estimat company de redacció don A. Guasch Tombas.

A no mediarhi cap contratemps tindrà lloch son estreno en lo próxim divendres 27 del corrent.

Inútil creyém dir que celebrarém tinga un bon éxit.

## TÍVOLI

De la antiga sarsuela en 2 actes *Los banys orientals* que varem coneixe en lo Circo Barcelonés, fá un bon nombre d' anys, lo seu autor Sr. Coll y Britapaja n' ha fet un' obra en 3 actes, titulada *¡La Mar!*, pensament y realissació que no li aprobém per no haverhi estat ab acert mes que ab lo productiu que li pugui ser de moment, ja que á causa de la *ampliació* ne tocará mes rals ab motiu dels drets de propietat.

*¡La Mar!* es una sarsuela cómica ab xistes capassos de fer obrí 'ls ulls á la societat dels pares de familia per lo verts y que publicats en un períodich sufrirían un sens fi de denuncias, té ademés un acte sobrant, ja que desde mitj segon fins al final tot es repetició de lo mateix y estirar l' argument vinga ó no á tó y fastigueji ó no al públich.

Si lo Sr. Coll no 's vol rebaixar en arreglarla, tal com era en son primitiu estat, preveyém que *¡La Mar!* será la obra que li haurá anat mes aviat á fons.

En la execució sols se distingiren la Sra. Quintana y los senyors Colomé, Puig y Roca. Los demés *artistas* inclús lo mestre Valdealde, poch los té que agrahir l' autor.

La empresa per sa part ha cregut que ab la presentació d' espectacle y luxosos trajos y balls ben combinats, lograria fer empassar ab gust la *pildora* ja que al final ha montat la obra ab lo rumbo peculiar del Sr. Elías; pero 'l públich es troba ja tan ensopit que ni 'l mateix Onofroff lograria treurel de son abatiment.

¡Malaguanyat gastol!

## CATALUNYA

Desde nostra última revista s' ha estrenat *El organista* sarsuela arreglada de la comedia *Falsos testimonios*, que son autor sens dupte preveyent que ara lo públich está per los juguets lírichs, tractá de ferosla empassar per original, buscant un cómplice en l' autor de la música, havent resultat d' aqueixa *unió* fer, de lo que era un notable juguet, una regular sarsueleta; puig en la lletra se fa un xich contús son argument aixís com també lo titol, ja que ab igual propietat podria dirse *El organista* que *Lo noy de Tona*. En quant á la música, si be s' hi observa la maestría del Sr. Chapí en la instrumentació, en cambi abundan las repeticions dels motius d' un modo massa notable. En lo desempenyo hi hagué de tot; *malo, mediano y bueno*.

Per las set llagas de Cristo, Sr. Nortés, deixis de cantar.

La parodia *Guasin* tan cacarejada per la premsa madrilenya 'ns resultá un regular *mito*, puig no n' hi ha pera tant; pero ab tot, parodia ab bastanta gracia las principals escenas de la ópera *Garin*, havent contribuít en gran part al bon éxit lograt, la senyora Cubas y lo Sr. Palmada.

L' autor Sr. Granés ha volgut venir de Madrid pera presenciar los últims ensajos y poder rebre 'ls aplausos del públich.

A nosaltres nos sembla que per aquestas *alforjas* no 's necessitava aquell *viatge*.

Dimars debutá la senyoreta Segura, artista completament nova entre nosaltres y que per provincias gosa de molta reputació. La obra escullida tou *Chateau Margaux*, y si be en dita artista s' observá en lo principi molta vacilació, lográ prompte, á pesar de sa poca veu, imposarse al públich, logrant al final una ovació. Ab tot, esperém veurela ab altrás obras pera jutjar si la fama *provinciana*, com dirían los madrilenys, es ó no justificada.

A causa de estar *malalta* la senyoreta Mendez, d' alguns dias, sufren las obras contínuas reformas d' execució en lo personal.

Celebrarém que la malaltía entri en estat de convalecencia y que á la *porta* no hi hagi res mes que lo pretext indicat.

UN CÒMICH RETIAT.

FRUYTA DÈL TEMPS



—¿Y eso que es?  
—Una barra que portém á ca la Ciutat.

*Carri*

*Carri*

# LO MEU NOY

VINGUÉ al mon casi á mitj dia  
d' un dia hermós, clar, seré;  
lo Sol, roig, il-luminava  
á la Terra de plé á plé.

Fort refflava 'l canari  
dintre la gábia tancat;  
un vol de coloms passava  
pe 'l bell demunt del terrat.

Las aufábregas dels testos  
feyan més olor que abans...  
De no sé ahont se sentían  
músicas y doïsos cants...

Lo jorn que 'l meu noy va naixe  
tot sonreya al meu entorn:  
per' mi, lo jorn de la vida  
mes felís fôu aquell jorn.

Es lo primer noy; y 'm sembla,  
tant si es cert, com si no ho es,  
que noy tan ben fet y *mono*  
com lo meu, no n' hi ha cap més.

No sé si serà mania  
que, mirantlo fixament,  
sembla que pensa y calcula  
com un home de talent.

Ningú del mon podrá treure 'm

aquesta *séba* del cap:  
ab tant sols los quinze dias  
qu' es en lo mon, de tot sab.

Tot ho coneix; tot ho escolta;  
al séu modo, parla y tot:  
á sa manera 's fá entendre  
sense pronunciar ni un mot.

Qu' es filarmónich de *punta*  
he notat en molts ratets;  
proba es que calla, si plora,  
sentint tocar als ceguets.

Quan fá *nona* está d' un modo  
que sembla un home de mon  
amohinat per mil caborias,  
ab la má tocantse 'l front.

O bé, tip de veure llástimas  
qu' estigui, sembla, veuréu,  
ab las cellas arrugadas  
y las manetas en creu.

Perque 'l meu noy, y no es guassa,  
(mal m' está 'l dirho) es molt viu:  
no vol biberons, munyecas.....;  
no més vol... lo positiu.

D' aquí que, per mes que 'm pesi,  
d' un modo *particular*,  
l' he tingut qu' enjegá á dida  
(que 'm costará bastant car).

Per lo demés, de sa mare  
té las mans y 'ls peus, (segons);  
de l' avia té 'l mateix genit;  
del avi iguals posicions.

Son meus sa boqueta y barba,  
ulls y nas, coll y clatell;  
de manera que, en resúmen,  
lo meu noy no té res d' eli.

No sé encare á qui s' assembla;  
l' un me diu al meu germá;  
l' altre, á la meva germana;  
molts, á un tio capellá.

Hi ha qui 'm diu:—No se 't *retira*;  
hi ha qui 'm diu:—S' assembla á tu-  
pero, en resumidas qüentas,  
crech no s' assembla á ningú.

D' alegría, á tots nosaltres  
lo noy 'ns durá á *Sant Boy*;  
perque es un noy que.. ¡no'n naxe!  
¡¡*Renoys*, quin noy lo meu noy!!

(No es estrany que aixís alabi  
al meu noy, ab tanta *lábria*:  
es per encárrech del avi  
y recomenat per l' avia.)

PEPET DEL CARRIL



Lo diumenge passat, en la «Ter-  
tulia Serra» de la vila de Gracia, va  
posarse en escena lo divertit juguet  
titulat *Joseph Serra*, original de nos-  
tre company de redacció senyor  
Guasch Tombas, distingintse tots  
los joves aficionats que varen pen-  
dre part en la representació. En lo desempenyo del monó-  
lech *Fin de siècle*, qual estreno va tenir lloch en lo citat dia,  
lo Sr. Baca va recullir molts aplausos, aixís com l' autor  
de tan xistosa obreta, que resultá ser nostre colaborador  
Joseph Burgas (á) *Mayet*.

Crida poderosament l' atenció del públich en los escapa-  
rates del Sr. Llibre, un magnífich retrato escultórich del  
distingit magistrat Sr Bonel, de notable parescut y degut al  
intelligent y jove artista D. Miquel Massalleras.

Fa ja algun temps que lo Sr. Massalleras está marcant en  
cada obra que presenta, un adelanto digne de tot encomi;  
segueixi per aquest camí, que no tardará molt en véurers  
recompensats los seus esforços y rebj nostra mes cordial  
enhorabona per son últim trevall.

L' establiment «La Higiénica» dedicat á la expendició de  
llet en lo carrer de la Princesa n.º 30, continuant los seus  
actes de caritat envers los pobres, ha procedit al sorteig de  
varem anunciar en un número anterior, resultant que  
periódichs designats pera repartir los cinch litros de llet,  
cada dia, desde 'l 17 al 23 inclusiu del actual mes, han  
gut lo diari *La Publicitat* y aquesta publicació.

Hem comensat ja 'l reparto entre varias personas neces-  
tadas, de las que hávem rebut frases de reconeixement que  
traspassem integras als generosos y caritatius duenyos del  
establiment «La Higiénica», Srs. L. Menendez y C.ª

Diumenge passat assistirem al concert que per la Asoc-  
ció musical doná en lo saló de ciencias la Srta. Angeli  
Kolb, haventnos demostrat en las escudillissimas peses que  
tocá en lo piano, agilitat, forsa de pulsació y pulcritud in-  
ponderables en ella per ser en los principis de sa carrera ar-  
tística, si be es ja una consumada concertista.

Inútil creyém dir que siguié sumament festejada logrant  
una ovació en la *campanella* de Paganini-Liszt y en lo  
*judi capritxo*, composició de ella mateixa.

Al felicitarla, no podém de meaos sino que també tras-  
metre nostre aplauso al seu professor lo eminent mestre  
Vidiella, que se pot congratular en contar á artista de tan  
brillant porvenir en lo nombre de sos deixeples.

Diu que á Madrit hi regna una mortaldat espantosa.

Si la mort sabés triar ray...

Pero no 'n sabrá prou

Com qu' es tan vella ja no hi veu.

A to's los que desitjin beure riquissims vins d' Alella y Priorat d' aquells que 'ls angels hi cantan y amanir los menjars ab olis exquisits y purs de Reus y Tortosa, los recomeném l' establiment de D. Jaume Huguet, instalat en lo carrer del Rech n.º 24, ab la seguritat de que un cop los hagin probat nos en darán las gracias.

Lo Sr. Huguet ha batejat la seva tenda ab lo nom de «La Flor de Mayo», titol qu' escau perfectament a la bondat y puresa dels articles qu' expén, dels quals s' ha declarat partidaria acérrima una numerosa parróquia.

Hi ha alguns cotxeros del tranvia que á pesar de dirlos-hi que parin pera pujar fan orellas de marxant.

Se veu qu' aquestos miran per la casa.

Si la Direcció los experimenta ja 'ls trobará.

L' altre dia va passarli á una senyora en lo passeig de Gracia.

Y aixó que 'l cotxe anava casi buyt.

A jutjar per lo brillantment concorreguts que han sigut los dos balls de mascarats donats en lo Circo Barcelonés, sembla que aquell teatro ha tornat á sa bona época de la que nos felicitem aixís com també á la intel·ligent societat que s' hu ha emprés en lo present any.

Molt ha contribuït á tant notable efecte la activitat de la Junta y lo bon acert en la economia tant en los preus de entrada com en los del restaurant que ha procurat lo Sr. Juncá, fossin los ordinaris de los establiments mes economiche á pesar de servir ab la major cuidado y pulcritud convenient. Nostra enhorabona.

## Tres toms

**T**AN xulo com fatxendero  
ab un gran caball montat  
guarnit ab flochs y plumeros  
á benehí en Baldomero  
va aná ab altres agregat.  
Després d' haver benchit,  
los tres toms va volgué fer  
y se 'n vá aná decidit  
per ser lo mes atreuit  
y el mes xulo carreter.  
Quan va sé al punt destinat  
lo seu caball va fer corre;  
pero prompte desmontat  
's va veure y patejat  
dant tres toms sobre la sorra.

Veyentse burlát així,  
deya tot esparverat:  
Jo sí qu' ab rahó puch di,  
que los tres toms soch el qui  
ab molt salero he donat.

J. MIRALLES.

## FOTOGRAFIAS INTERESANTES

CATÁLOGO: 50 céntimos

en sellos de correo

The Publishing Office—AMSTERDAM.

## AMOR Y FÉ

**T**REUTE, nena, 'l dolor greu  
y 'l remordiment del cor,  
y espera del meu amor  
tot lo qu' esperas de Deu.  
Y si creus que l' amor meu  
lo dany qu' has fet no confon,  
pensa qu' amor y Deu son  
los que perdonan ofensas,  
perque son las dos potensas  
més soberanas del mon.

J. PUIG CASSANYAS.

## Repichs

Mentres s' estava efectuant diumenje passat lo concert en lo saló de Ciencias per la Sta. Kolb, sentirem veus que asseguravan que lo representant en aqueixa ciutat de la casa francesa Erard, se negá á deixar lo piano, creyent los maliciosos que era per motiu de que la concertista es filla d' un súbdit alemany.

Si resultés cert, sería lo colmo de la estupidés.

Nosaltres per nostra part podém dir que lo piano de que se serví la distingida concertista, sigué procedent de la casa Steinway y que per las bonas condicions que demostrá possehir, pot competir ab ventatja ab los de otras fabricacions, encar que siguin francesas.

Ja hi ha hagut l' escombrada.

A alguns los han tret de Casa á altres los han renyat, y vés si deu ser bonich lo ser regirador que molts renyantlos y tot han seguit sacrificantse pel comu.

Ja 'n te bastant de comú tot plegat.

No en valde s' anomena saló de 100.

Aquest número li vé pintat.

Han sigut infructuosas totes las tentativas de l' eminent tribuno Sr. Vallés y Ribot pera conseguir l' unió de las fraccions republicanas.

La cantonada Salmerón ha sigut de las mes fermas contra as que s' han estrellat las bonas intencions del nostre patri.

Després dirá al seu estol  
que tot es una bicoca  
devant del partit tot sol...  
quant certus es que á la boca  
se li fa dir lo que 's vol.

## LITOGRAFIA BARCELONESA

de **RIBERA Y ESTANY**

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dít establiment se fan á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc. etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos propis pera anuncis industrials, menús, programmas, etc. etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.



CORRIDA  
AL AIRE LIBRE

—Afigurat que veig al toro que pujava enflant lo carrer del Carme, quan m' hi presento...  
—Ja m' ho varen dir; d' esquena.  
—Sort d' aixó; perque va trovar lo forat fet y no va succehirme una desgracia.

LA FLOR DE MAYO

Aceites, Vinos y Licores de

J A I M E H U G U E T

Calle del Rech, número 24. — BARCELONA.

En este establecimiento se encontrarán grandes existencias y de inmejorable calidad de

VINOS del Priorato, Alella, Rancio, Moscatel, Mistela, Garnacha (blanco y negro) Rasolis y Ratafia  
\* ACEITES, de Olesa, Reus, Lérida y Ampurdán. \* VINAGRE de Vinos. \* AGUAR-  
DIENTES de Holanda y Doble anisado. \* RUM DE MATANZAS de 30 grados.  
\* RUM escarchado.

PRECIOS MÓDICOS CON RELACIÓN Á LA FUERZA DE LOS PRODUCTOS.

SE SIRVE A DOMICILIO.

Cerrado por las tardes de los dias festivos.

No equivocarse: 24, CALLE DEL RECH, 24. — BARCELONA

GRAN ÉXIT

¡AL PEU DE LA CREU!

Quadro dramátich en 1 acte y en vers, original de

RAMÓN ESCALER

Estrenat en lo Teatro Catalá (Romea) la nit del 3 del present

PREU: 2 RALS

SE VEN

En la Administració de nostre periódich, 5 Sant Ramón, 5 y en casa de tots los corresponsals